

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Gospodarki Narodowej oraz **Komisji Budżetu i Finansów Publicznych**

Nr posiedzenia: 100

Nr posiedzenia: 93

Data posiedzenia: 2 lipca 2013 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej senator Marek Ziółkowski.

Porządek posiedzenia: 1. Perspektywy rozwoju specjalnych stref ekonomicznych.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Łukasz Abgarowicz, Wiesław Dobkowski, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Stanisław Kogut, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Aleksander Pocij, Bogusław Śmigielski, Jan Wyrowiński, Roman Zaborowski, Marek Ziółkowski,
- senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Bierecki, Henryk Cioch, Leszek Czarnobaj, Beata Gosiewska, Piotr Gruszczyński, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Witold Sitarz,
- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Gospodarki:
 - podsekretarz stanu Ilona Antoniszyn-Klik,
 - zastępca dyrektora Departamentu Instrumentów Wsparcia Teresa Korycińska,
 - naczelnik w Departamencie Jednostek Nadzorowanych i Podległych Katarzyna Dąbrowska,
 - Ministerstwo Finansów:
 - naczelnik w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Mariusz Borek,
 - Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych:
 - dyrektor Departamentu Inwestycji Zagranicznych Iwona Chojnowska-Haponik,
 - Agencja Rozwoju Przemysłu SA:
 - pełnomocnik ds. SSE Andrzej Karabon,
 - Urząd Miasta Szczecin:
 - zastępca prezydenta Piotr Mync,
 - Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec:
 - dyrektor Oddziału ARP S.A. w Mielcu Mariusz Błędowski,
 - Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna:
 - dyrektor Oddziału ARP SA w Tarnobrzegu Marek Indyk,
 - Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Teresa Kamińska,
 - Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Marek Karólewski,
 - dyrektor Departamentu Pozyskiwania Inwestorów Marcin Kuchciński,

- Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna Sp. z o.o.:
 - wiceprezes zarządu Teodor Stępa,
- Specjalna Strefa Ekonomiczna „Starachowice” SA:
 - wiceprezes zarządu Zdzisław Kobierski,
- Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Piotr Wojaczek,
- Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Tomasz Sadzyński,
- Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Robert Żyliński,
- Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego SA:
 - prezes zarządu Mirosław Kamiński,
- Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.:
 - prezes zarządu Wiesława Kornaś-Kita,
- Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA:
 - prezes zarządu Artur Malec,
 - dyrektor ds. marketingu Andrzej Kail.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Iłona Antoniszyn-Klik podkreśliła korzystne oddziaływanie specjalnych stref ekonomicznych na rozwój regionalny i lokalne rynki pracy, a także na przyciąganie innowacyjnych inwestycji. Przypomniała, że ustawa przewiduje zakończenie ich funkcjonowania do 2020 r. Jak dodała, inwestorzy postulują wydłużenie tego terminu, tak by mogli wykorzystać przyznane im ulgi podatkowe. Wiceminister zwróciła ponadto uwagę na rosnące znaczenie stref w związku z wyczerpywaniem się funduszy UE skierowanych do przedsiębiorców. Ministerstwo chce przedłużyć działanie specjalnych stref ekonomicznych poprzez przyjęcie 14 rozporządzeń, które zachęcą inwestorów do lokowania produkcji w naszym kraju. Ich projekty trafią niedługo pod obrady Rady Ministrów. Przedstawicielka resortu gospodarki przyznała, że w tej sprawie odmienne stanowisko zajmuje Ministerstwo Finansów. Przewiduje się również położenie większego nacisku na działalność badawczo-rozwojową, m.in. w klastrach przemysłowych, a także na zaangażowanie spółek zarządzających strefami, we współpracy z instytucjami zatrudnienia, w dostosowanie programów szkół zawodowych i uczelni do potrzeb lokalnych rynków pracy. Ministerstwo określi kryteria rozszerzania obszaru stref na słabiej rozwiniętych terenach Polski wschodniej i w miastach, w których upadają całe gałęzie przemysłu. Ważną kwestią jest także poprawa kondycji firm, które zainwestowały przed 2008 r. i muszą wywiązać się ze sztywnych zobowiązań dotyczących zatrudnienia. Jak zaznaczyła wiceminister Iłona Antoniszyn-Klik, w okresie dekoniunktury wymóg utrzymania miejsc pracy przez 5 lat nie jest łatwy do spełnienia i zdarza się, że firmy ponoszą w związku z tym koszty przekraczające ich roczne odpisy podatkowe.

W imieniu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wystąpił prezes Piotr Wojaczek. Jego zdaniem, o powodzeniu niektórych stref zadecydowały korzystne położenie i dostęp do infrastruktury transportowej i energetycznej. Zasugerował potrzebę specjalizacji tych najlepiej rozwiniętych, z zachowaniem tradycji kierowania inwestycji do stref położonych we wschodniej i centralnej Polsce. W opinii prezesa, sektorowy charakter powinny mieć też zwolnienia podatkowe. Jak podkreślił, rozwijające się już od 40 lat w 130 państwach na świecie specjalne strefy ekonomiczne wykazują wysoką efektywność. Prezes Piotr Wojaczek przytoczył statystyki, potwierdzające sukces polskich stref: jest tam siedmiokrotnie więcej inwestycji, niż wyniosła pomoc ze środków publicznych udzielona inwestującym tam przedsiębiorcom, są także wymierne korzyści w postaci wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i eksportu. Zaznaczył, że publiczne pieniądze wydaje się tam znacznie wydajniej niż wielokrotnie większe fundusze unijne, i nie prowadzą one do zakłócenia konkurencji na rynku. Zdaniem prezesa Piotra Wojaczka, nie do spełnienia jest warunek stawiany przez resort finansów dotyczący poziomu bezrobocia w powiecie na poziomie 130% średniej krajowej jako jedyne kryterium dalszego działania strefy. Według

niego, rejony dotknięte strukturalnym bezrobociem nie dysponują odpowiednim potencjałem społecznym do przyjęcia nowych inwestycji. Optymalnym rozwiązaniem byłoby ich lokowanie w lepiej rozwiniętych, sąsiednich powiatach, do których mogliby dojeżdżać pracownicy. W ocenie Piotra Wojaczka, docelowym modelem powinno być bezterminowe przedłużenie programu, z 15-, 20-letnimi zezwoleniami i wyznaczaniem granic stref rozporządzeniami ministra gospodarki.

Podczas posiedzenia zastępczyni dyrektora Departamentu Instrumentów Wsparcia Teresa Korycińska mówiła o potrzebie uwzględnienia dodatkowych oprócz poziomu bezrobocia kryteriów lokalizacji inwestycji, np. wskaźnika dochodów podatkowych na mieszkańca. Opowiedziała się za utrzymaniem dotychczasowych zasad włączania gruntów prywatnych do strefy, dotyczących wysokości zainwestowanych środków i liczby utworzonych trwałych miejsc pracy. Jak stwierdziła jednocześnie, brak szybkich decyzji systemowych może grozić nie tylko wycofaniem się potencjalnych inwestorów, ale także ucieczką obecnie funkcjonujących. Nie zgodziła się z poglądem Ministerstwa Finansów, że należy zakazać włączania do stref działających już zakładów i zabronić przenoszenia pracowników między filiami jednej firmy.

Reprezentujący Ministerstwo Finansów naczelnik w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Mariusz Borek podtrzymał dotychczasowe uwagi resortu dotyczące specjalnych stref ekonomicznych. Wobec nieobecności przedstawicieli kierownictwa ministerstwa uchylił się od przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

W trakcie dyskusji senatorowie mówili m.in. o potrzebie wydłużenia obowiązywania ulg inwestycyjnych, a także zapewnienia inwestorom przewidywalnej polityki wsparcia. Zapowiedzieli sformułowanie stanowiska obu komisji w tej sprawie. Senatorowie pytali również o zaangażowanie polskich firm i nakłady poniesione przez spółki zarządzające strefami na rzecz uzbrojenia terenów inwestycyjnych.